

***** ER-verg.d.d. 20.10.2010 *****

AGENDAPUNT : 2.

ONDERWERP : Goedkeuring ontwerp eilandsverordening houdende bepalingen betreffende een te houden referendum over de staatkundige toekomst van het openbaar lichaam Bonaire en tot intrekking van de eilandsverordening Referendum 2010 (A.B. 2010, no. 10).

ARCHIEFNR. : 2011002173

TOELICHTING: De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Nicolaas om het onderwerp nader toe te lichten.

Gedeputeerde Nicolaas brengt onder andere naar voren dat het voor de derde keer is dat een referendum verordening zal worden behandeld en dat dit nu wel en hopelijk de laatste keer zal zijn voor deze periode. Verder brengt hij naar voren dat op het ogenblik dat dit referendum verordening afgekondigt zal worden dit automatisch betekend dat de eilandsverordening Referendum van eerder dit jaar automatisch komt te vervallen. Gedeputeerde Nicolaas brengt naar voren dat in het referendum van 2004 er een optie was opgenomen in de vorm van een directe band met Nederland. Sindsdien is begonnen hieraan invulling te geven. Op 11 oktober 2006 is overeengekomen dat Bonaire een openbaar lichaam zal worden in de zin van artikel 134 van de Grondwet. De eilandsraad heeft toen nooit meer een referendum gehouden om de mening van de bevolking te vernemen over deze keuze. In 2007 en 2008 waren er verkiezingen en heeft de UPB, de partij die de onderhandelingen heeft gevoerd de meerderheid behaalt. Gedeputeerde Nicolaas brengt verder naar voren dat aangenomen is doordat de UPB de meerderheid heeft behaald in de verkiezingen, dit ook inhield dat de bevolking akkoord is gegaan met het openbare lichaam. Het bestuurscollege deelt echter deze mening niet en conform de resoluties van de VN dient de bevolking aan te geven of zij eens is met de ingeslagen weg vanaf 2006. Daarom wordt aan de eilandsraad de volgende vraag voorgelegd voor het referendum: ' Ik ben het ermee eens dat Bonaire een openbaar lichaam in de zin van artikel 134 van de

Nederlandse Grondwet is geworden, Ja of Nee'. Verder brengt gedeputeerde Nicolaas naar voren dat conform de VN er tenminste 6 tot 8 weken nodig is om een referendum te organiseren. Van nu tot 17 december is meer dan 6 weken alsook heeft de vorige referendumcommissie reeds het voorwerk grondig gedaan. Het bestuurscollege is van mening dat de datum van 17 december '10 zondermeer haalbaar is voor het organiseren van een referendum. Verder brengt gedeputeerde Nicolaas naar voren dat het opkomende referendum een consultatieve referendum zal zijn. De vraagstelling zal in twee talen zijn namelijk het Nederlands en het Papiaments. Verder wordt als eis gesteld dat 51% van de kiesgerechtigden als drempel wordt gesteld voor de geldigheid van het referendum. Als Ja een meerderheid zal halen betekent dit dat de bevolking akkoord gaat met wat vanaf 2006 heeft plaatsgevonden. Bij een meerderheid van Nee dan is het bestuurscollege van mening dat binnen 6 maanden een nieuwe referendum georganiseerd moet worden waarbij de bevolking specifiek dient aan te geven welke richting men wenst op te gaan conform de drie opties genoemd in de VN resolutie 1541, zonodig aangevuld met een optie, die voldoet aan de vereisten gesteld in VN resolutie 2625, met name integratie, associatie, onafhankelijkheid of een andere optie door het volk aangewezen. Verder brengt gedeputeerde Nicolaas naar voren dat gekozen is voor Nederlanders van 18 jaar en ouder en op de dag van het referendum 50 dagen of meer staan ingeschreven, aan het referendum deel kunnen nemen omdat zoveel mogelijk aansluiting is gezocht aan de bepalingen in de kieswet. Verder brengt gedeputeerde Nicolaas naar voren dat er een uitvoeringscommissie zal komen die belast zal zijn met de organisatie en coördinatie van het referendum, waaronder de uitvoering van een onafhankelijke en objectieve voorlichtingscampagne, het toezicht op de stemming behoudens de bevoegdheid van het hoofdstembureau en het beheer van de aan de commissie ter beschikking gestelde middelen. Het bestuurscollege zal de leden van de commissie benoemen en de noodzakelijke middelen ter beschikking stellen. Verder brengt de gedeputeerde naar voren dat de Nederlandse Kieswet voor zoveel mogelijk van toepassing zal zijn en bekeken moet worden of in het referendum gebruik zal worden gemaakt van machtigingen enzovoorts. Gedeputeerde Nicolaas brengt verder naar voren dat tijdens de centrale commissie over dit onderwerp opgevallen is dat

aan het slot van artikel 2 het woord 'bereikt' is weggefallen. Via een nota van wijziging wordt dit euvel gecorrigeerd. Als laatste brengt gedeputeerde Nicolaas naar voren dat hij bereid is ter zake de vragen van de leden te beantwoorden en in te gaan op hun opmerkingen dan wel nadere toelichting te geven.

De voorzitter opent de 1^e ronde en geeft het woord aan ADB-fractielid Janga.

ADB-fractielid Janga wenst te weten of Burgerzaken in staat is het referendum te organiseren, of er een begroting is opgesteld voor het referendum en hoeveel middelen hiervoor ter beschikking is gesteld. Verder wenst zij te weten of dit referendum een opvolging is van die van 2004 en in welke kader dit referendum ondergebracht kan worden. Als laatste wenst zij de interpretatie van een 'nee' te vernemen.

De voorzitter geeft het woord aan ADB-fractieleider Beukenboom.

ADB-fractieleider Beukenboom wenst te weten wat het spoedeisend karakter was van de oproep tot deze vergadering en of 17 december wel een verantwoordelijk keuze is om het referendum te houden. Verder wenst hij te weten waarom dit keer de 15 tot 17-jarigen niet meer kunnen meedoen aan het referendum en wenst hij nader uitleg over het concept zelfbeschikking. Als laatste wenst hij te weten hoe het RCN haar voorlichting zal geven aangaande dit referendum.

De voorzitter geeft het woord aan UPB-fractieleider Dortalina.

UPB-fractieleider Dortalina wenst te weten hoeveel keren een zelfbeschikkingsreferendum gehouden kan worden. Verder wenst hij te weten of de tijd wel genoeg zal zijn gezien de gang die gemaakt moet worden naar het VN. UPB-fractieleider Dortalina wenst te weten waarom een zelfde kiesgerechtigde niet is aangehouden als die van 2004 en als laatste wenst hij te weten wie de voorzitter van de uitvoeringscommissie zal worden.

Gedeputeerde Nicolaas gaat in op de in de tweede ronde gestelde vragen en gedane opmerkingen.

In de tweede ronde wenst ADB-fractielid Janga uitleg over de tijd die gemoeid is met het drukken van de stembiljetten en wenst zij het kader van de informatie te vernemen die voor dit referendum zal worden gehanteerd.

ADB-fractieleider Beukenboom wenst de mening van de voorzitter te vernemen mocht de uitkomst een 'nee' zijn. Verder wenst hij te weten of de voorzitter op de hoogte is dat het Europese Hof op 8 november a.s. de referendumverordening zal gaan behandelen.

UPB-fractieleider Dortalina wenst te weten of over 5 jaren een evaluatie referendum zal komen.

Gedeputeerde Nicolaas gaat in op de in de tweede ronde gestelde vragen en gedane opmerkingen.

BESLUIT: Het ontwerp eilandsverordening houdende bepalingen betreffende een te houden referendum over de staatkundige toekomst van het openbaar lichaam Bonaire en tot intrekking van de eilandsverordening Referendum 2010 (A.B. 2010, no. 10), wordt met 5 stemmen vóór en 0 tegen goedgekeurd.

UITVOERING: JAZ. *-> via mail*
17-2-2011
A.

Bureau Eilandsecretaris
Openbaar Lichaam Bonaire

23.2.2010